

Plats och tid	KS-rummet, Stadshuset plan 3, Borgholm 09:00 – 11:53	
Beslutande ledamöter	Lars Ljung (S), ordförande Axel Andersson (C), 1:e vice ordförande Marcel van Luijn (M), 2:e vice ordförande Börje Ekstam (V) Johan Hellborg (S) Stefan Bergman (FÖL) Marie-Helen Ståhl (S)	
Övriga närvarande	Gerth Aldén (M), ersättare Torbjörn Jerlerup (S), ersättare Karin Bergman, miljö- och byggchef David Nyberg, tf. byggchef Sabrina Petersson, controller Åsa Bejemar, plansamordnare Emma Rosblad, byggnadsinspektör Lovis Moreau, bygglovshandläggare Eva Nahlman, bygglovshandläggare Mathilda Hjelm, nämndsekreterare	
		§ 77 § 82 – 83 § 84 – 85 § 86 – 87 § 90 - 91
Justerare	Johan Hellborg	med Stefan Bergman som ersättare
Justeringens plats och tid	Justering sker digitalt 2025-04-29	
Underskrifter		
	Sekreterare	
	Mathilda Hjelm	
	Ordförande	
	Lars Ljung	
	Justerare	
	Johan Hellborg	

ANSLAGSBEVIS – *anslås på kommunens digitala anslagstavla www.borgholm.se*

Protokollet anslås

Datum då anslaget sätts upp 2025-04-30

Datum då anslaget tas ned

2025-05-21

Förvaringsplats för protokollet Miljö- och byggnadsnämndens arkiv, Stadshuset

Innehållsförteckning:

§ 74	Godkännande av kallelse och dagordning		3
§ 75	Anmälan jäv		4
§ 76	Val av justeringsdatum och justeringsperson		5
§ 77	Ekonomi: uppföljning mars	2025/4	6
§ 78	Delegationsbeslut	2025/2	7 - 8
§ 79	Handlingar för kännedom	2025/3	9
§ 80	Statistik byggenheten	2025/2	10 - 11
§ 81	Statistik miljöenheten	2025/1	12 - 13
§ 82	Planprioriteringar	2025/4	14
§ 83	STENNINGE 2:10 Detaljplan ny	2022/721	15 - 17
§ 84	RÄLLA TALL 7:8 Förhandsbesked för nybyggnad av fyra bostadshus	2025/189	18 - 22
§ 85	LOFTA 1:3 Förhandsbesked för nybyggnad av två bostadshus	2025/150	23 - 25
§ 86	RÄLLA 1:61 Bygglov för nybyggnad av bostadshus permanentboende samt rivning samt installation av eldstad	2024/954	26 - 28
§ 87	KLINTA 5:38 Bygglov för nybyggnad av bostadshus fritidsboende	2025/49	29 - 31
§ 88	KARÅS 1:2 Förhandsbesked för nybyggnad av bostadshus permanentboende	2024/18	32 - 35
§ 89	SÖDVIK 7:6 Förhandsbesked nybyggnad bostadshus permanentboende	2025/191	36 - 38
§ 90	ÅKETORP 5:1 Åtgärder utförda utan lov Nybyggnad skylt	2024/1002	39 - 41
§ 91	KYRKETORP 2:14 Åtgärder utförda utan anmälan Installation eldstad	2024/928	42 - 43
§ 92	Övrig information		44

§ 74

Godkännande av kallelse och dagordning

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna kallelsen med tillhörande dagordning.

Ärendebeskrivning

Enligt § 12 i Reglemente med allmänna bestämmelser för nämnder antagen av kommunfullmäktige 2022-12-12 § 200 ska kallelsen vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem (5) veckodagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt. Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 75

Anmälan jäv

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att ingen anmäler jäv.

Ärendebeskrivning

Jäv är enligt 6 kap 28 § kommunallagen när en person är partisk i ett ärende eller när det finns någon annan särskild omständighet som gör att personens opartiskhet kan ifrågasättas.

Det finns enligt 6 kap 30 § kommunallagen en skyldighet att självant anmäla jäv och det kan ske till ordföranden före eller på sammanträdet.

--	--	--	--	--

§ 76

Val av justeringsdatum och justeringsperson

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att utse Johan Hellborg (S) jämte ordförande Lars Ljung (S) justera och justering sker digitalt.

Ärendebeskrivning

Justering av protokollet ska enligt 5 kap 69 § kommunallagen ske senast fjorton dagar efter sammanträdet.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 77

Ekonomi: uppföljning mars

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna uppföljning mars 2025.

Ärendebeskrivning

Avvikelsen för perioden är +766 tkr, främst beroende på högre intäkter än förväntat både på bygg och miljö, och lägre kostnader för bostadsanpassning. Årsprognosen är 0, baserat på högre intäkter för bygglovsärenden, lägre intäkter för miljö- och hälsoskydd och lägre kostnader för administration.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-10
Uppföljning mars, 2025-04-10

Dagens sammanträde

Miljö- och byggchef Karin Bergman och controller Sabrina Petersson redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till Karin Bergman

--	--	--	--	--

§ 78

Delegationsbeslut

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap 37 § kommunallagen får en nämnd delegera beslutanderätten till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare eller en automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap 5–8 §§.

Miljö- och byggnadsnämnden antog 2024-01-24 § 11 sin senaste delegationsordning som reglerar vilka delegater som har rätt att besluta i olika typer av ärenden. Beslut som fattas med stöd av delegationsordningen ska alltid redovisas till miljö- och byggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Delegationslista miljöenheten 250312–250414

Delegationslista byggenheten 250312–250414

Beslut Göthlins

Beslut Farmors Glasseria & Bistro

Beslut Parsian

Beslut Hornsjöns Pensionat

Beslut Halltorp Gästgiveri

Beslut Kaffestugan i Böda

Beslut Gårdsfrun

Beslut Sonjas Camping o Stugor

Dagens sammanträde

Miljö- och byggchef Karin Bergman och tf. byggchef David Nyberg redogör för ärendet.

Nämndens ledamöter vill i fortsättningen att delegationslistorna innehåller mer information så det blir tydligare om vad beslutet gäller.

Ordförande tackar för redovisningen.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Sändlista

Beslutet skickas till Karin Bergman

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 79

Handlingar för kännedom

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av inkomna handlingar som inkommit till nämnden för kännedom och lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Handlingar som har inkommit från andra myndigheter eller beslutsinstanser redovisas för kännedom för miljö- och byggnadsnämnden vid varje sammanträde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Meddelande till nämnd miljöenheten 250312 - 250414

Meddelande till nämnd byggenheten 250312 - 250414

Dagens sammanträde

Miljö- och byggchef Karin Bergman och tf. byggchef David Nyberg redogör för ärendet.

Nämndens ledamöter vill i fortsättningen att informationen i meddelandelistorna är tydligare gällande vad besluten och domarna från andra myndigheter handlar om.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till Karin Bergman

--	--	--	--	--

§ 80

Statistik byggenheten

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

Att tacka för informationen och lägga den till handlingarna

Ärendebeskrivning

Statistiken avser jämförelse mellan januari-mars månad mellan åren 2023, 2024 och 2025

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-09
Statistik, 2025-04-09

Bedömning

I månadens statistik ser vi att antal bygglovsärende fortsatt minskar i jämförelse med tidigare år. Detta tillsammans med en uppgång av nybyggnadskartor är de två avvikelser som bör nämnas. Nybyggnadskartorna har ökat i och med att den förenklade nybyggnadskartan har tagits bort inför 2025.

Det har även lagts till vissa delar i statistiken som tidigare inte har redovisats enskilt men som har synts i den totala siffran för respektive område. Exempelvis har antalet marklov, tidsbegränsade bygglov och lägeskontroller ej varit redovisade tidigare.

Konsekvensanalys

Inför 2025 har förenklad nybyggnadskarta tagits bort som kartunderlag. Detta kommer medföra att antalet nybyggnadskartor kommer att öka i jämförelse mot både 2023 och 2024. Bedömningen är dock att antalet nybyggnadskartor fortsatt kommer ligga på samma nivå som de två tidigare kartorna tillsammans.

Den fortsatta trenden med antal nedåtgående bygglovsärenden under perioden kan delvis förklaras med räntor, inflation och världsläget. Bedömningen är att vi i slutet av året kommer ligga runt samma nivå i antal ärenden som tidigare år.

Dagens sammanträde

Tf. byggchef David Nyberg redogör för ärendet.

Ordförande redogör för ärendet.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Sändlista

Beslutet skickas till byggenheten för kännedom.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 81

Statistik miljöenheten

Beslut

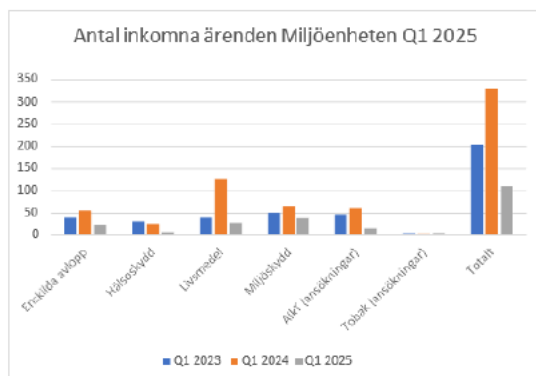
Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna redogörelsen för perioden.

Ärendebeskrivning

Ärenden är uppdelade i två kategorier beroende på om det är inkommande ärenden, eller ärenden som initieras av miljöenheten. Inkommande ärenden är filtrerade på händelsekategorierna "Anmälan", "Ansökan", "Klagomål", "Misstänkt matförgiftning", "Miljörapport", "Årsrapport", "Rapport", "RASFF" och "Remiss" redovisas i tabellen och diagrammet nedan. För alkohol- och tobaksområdena redovisas enbart inkomna ansökningar av olika slag för stadigvarande eller tillfälligt tillstånd.

Inkommande	Q1 2023	Q1 2024	Q1 2025
Enskilda avlopp	38	54	23
Hälsoskydd	30	25	6
Livsmedel	38	126	27
Miljöskydd	49	65	37
AlkT (ansökningar)	46	60	14
Tobak (ansökningar)	2	1	3
Totalt	203	331	110

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-11

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Bedömning

Antalet inkommande ärende för enskilda avlopp har minskat jämfört med samma period 2023 och 2024 på grund av uppehåll i utskick av omprövningar. För livsmedel var det en topp 2024 för inkommande ärenden för riskklassning. För miljöskydd märks en minskning av planerad tillsyn på grund av att många små verksamheter fick besök 2024.

Dagens sammanträde

Miljö- och byggchef Karin Bergman redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till miljöenheten för kännedom.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 82

Planprioriteringar

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Nämnden informeras om status och utsikter i aktuella detaljplaneuppdrag.

Miljö- och byggnadsnämnden får varje månad en genomgång och information om hur arbetet med detaljplanerna fortskrider.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-10

Dagens sammanträde

Plansamordnare Åsa Bejemar redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till Åsa Bejemar.

--	--	--	--	--

STENNINGE 2:10 Detaljplan ny

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att godkänna detaljplanen med tillhörande handlingar för samråd.

Ärendebeskrivning

Planområdet omfattar fastigheten Stenninge 2:10 som är belägen centralt i Sandviks samhälle. Fastighetens areal är ca 2200 m² och det område som avses att planläggas är ca 1500 m².

På platsen har det tidigare funnits en ICA-butik samt bensinstation. En ny butik har uppförts i utkanten av Sandvik dit även bensinstationen flyttats och fastigheten Stenninge 2:10 är idag obebyggd.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av bostäder i form av två nya tomter för villabebyggelse. Området ska ta hänsyn till omgivningens kulturmiljö som härrör från Stenindustrin genom att bebyggelsen bland annat anpassas till omgivande skala, kulörer samt möjlighet till genomsiktighet mot havet. Vidare är syftet med detaljplanen att säkerställa omhändertagande av dagvatten.

En ansökan om planbesked inkom 2019-10-08 från Persnäs Sandvik Fastigheter AB ägare till fastigheten Stenninge 2:10. Avsikten var att utöka byggrätten för fastigheten för att kunna uppföra två flerbostadshus. Miljö- och byggnadsnämnden fattade beslut om planbesked 2019-11-22 § 225

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkände 2022-08-30 start-PM för detaljplanen. Inriktningen för arbetet var att ersätta befintlig byggnadsplan för att göra det möjligt att uppföra 8–10 bostadslägenheter.

Fastighetsägarna meddelade 2024-03-12 att de inte avsåg att gå vidare med de ursprungliga planerna utan att i stället pröva platsen för två villatomter med en fastighetsindelning i nord/sydlig riktning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade att godkänna start-PM med den nya inriktningen 2024-09-03 §10.

För aktuellt område gäller plan nr 62, Förslag till byggnadsplan för samhället Sandvik i Pernäs socken Ölands Åkerbo kommun (08-PER-596), fastställd 1961-05-08. Detaljplanen

--	--	--	--	--

medger områden för bostads- och handelsändamål med en stor del korsmark som tillåter mindre gårdsbyggnader. Planen har ingen genomförandetid kvar.

En undersökning av detaljplanens miljöpåverkan har upprättats där bedömningen är att detaljplanens genomförande inte medför någon betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen handläggs med ett standardförfarande eftersom den bedöms vara förenlig med översiktsplanens allmänna intentioner och inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutsunderlag

Beslut MBN AU 2025-04-03 § 53

Tjänsteskrivelse, 2025-03-18

Plankarta, 2025-04-10

Planbeskrivning, 2025-04-10

Undersökning av betydande miljöpåverkan, 2025-03-10

Dagvattenutredning, Norconsult, 2025-04-10

Efterbehandling, Miljökontroll Stenninge 2:10, Structor, 2018-05-17

Efterbehandling, Miljökontroll Stenninge 2:10, etapp 2 Structor, 2018-11-08

Bedömning

I den kommuntäckande översiktsplanen från 2002 behandlas området inte på något tydligt sätt. Generellt anges att ny bebyggelse så långt som möjligt ska anpassas till den befintliga miljön på platsen vad gäller placering, utformning, materialval och färgsättning.

En ny översiktsplan, ÖP40, har antagits i mars 2025. I ÖP40 är Sandvik utpekad som en småort. Småorterna fungerar som de naturliga mötesplatserna på landsbygden och här stärks och främjas olika funktioner och lokal service för upprätthållandet av en levande landsbygd.

Planområdet ligger inom Riksintresse för kulturmiljövård, H31, Ölands stenkust. Ingen risk bedöms föreligga för påtaglig skada på riksintresset.

Strandskyddet föreslås upphävas för all den mark som ligger inom 100 meter från strandkanten. Berörd del inom planområdet sakna betydelse för strandskyddets syften.

En dagvattenutredning har tagits fram och visar vilka åtgärder som är nödvändiga för att dagvatten ska kunna fördröjas inom planområdet.

Utformningen av planen är gjord med utgångspunkt i platsens karaktär. Volymstudie, illustrationsplan och tillhörande sektioner visar hur planerad bebyggelse förhåller sig till befintlig bebyggelse. Nyttillkommande bebyggelse är anpassad till omgivande bebyggelse och bebyggelsestruktur och de befintliga utblickar som karaktäriserar Sandvik bibehålls.

Lagstöd

PBL 4 kap, PBL 5 kap.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Dagens sammanträde

Plansamordnare Åsa Bejemar redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till Åsa Bejemar

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

RÄLLA TALL 7:8 Förhandsbesked för nybyggnad av fyra bostadshus

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att meddela positivt förhandsbesked för nybyggnad av fyra bostadshus.

- byggnader ska placeras inom rödmarkerat område enligt den till ärendet hörande situationsplanen
- bostadshus ska vara i ett plan med en maximal byggnadsarea på 140 m²

Upplysningar

Vid prövning av ansökan om bygglov ska kraven enligt 8 kap plan- och bygglagen (PBL) vara uppfyllda. Byggnader ska även uppfylla 2 kap 6 § PBL genom att vara lämpligt placerade på tomten samt ha en för platsen lämplig färg, form och helhetsverkan.

Berörda grannar ska även vid ansökan om bygglov ges möjlighet till yttrande innan bygglov beviljas.

Förhandsbeskedet är bindande vid prövning av ansökan om bygglov som görs inom två år från dagen då förhandsbeskedet vann laga kraft. Görs inte bygglovsansökan inom denna tid upphör förhandsbeskedet att gälla. Förhandsbeskedet medför inte rätt att påbörja den sökta åtgärden.

Beslutet vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet och fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikes tidningar.

Avgift: 47 304 SEK, Faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige. I de flesta ärenden skickas endast en faktura. I de fall där det krävs fler beslut eller besök än planerat, till exempel delslutbesked eller arbetsplatsbesök, kommer detta att debiteras i efterhand.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av fyra bostadshus.

Området som ansökan avser ligger i en före detta skogsdunge intill en annan skogsdunge i norr mellan ett flerbostadshus och bebyggelsegruppen längs Walfrids väg. Området karakteriseras av numera öppen avverkad skogsmark med bebyggelse intill i form av äldre enplans fritidshus.

--	--	--	--	--

Fastigheten ingick i planarbetet för centrala Rälla som påbörjades 2014 men som lades ned efter samråd då kommunen ansåg att de få tomter som tillkom i planområdet lika gärna kunde tas med förhandsbesked. De tomter som tillkommit hittills, som låg inom planerad plan en bit norr om ansökt plats, har tagits med förhandsbesked. Ansökt åtgärd följer det gamla planförslaget.

Området ligger även utpekad för bebyggelseutveckling i Borgholm kommuns Översiktsplan 2040. Se sid 92, område SB44.

Området ligger numera inom vattenskyddsområde – sekundär skyddszon. Nytt beslut om vattenskyddsområdet och utökning av detta togs av länsstyrelsen 2025-01-21

Området gränsar till verksamhetsområde för allmänt vatten och avlopp.

Enligt Borgholm Energi AB kan byggnaden anslutas till allmänt vatten- och avloppsnät genom att tas upp i intilliggande verksamhetsområde. Borgholm Energi har ledningar vid den södra fastighetsgränsen och påpekar att vid ny bebyggelse måste säkerhetsavstånd till dessa hållas.

Området omfattas även av de generella riksintressena som gäller för hela Öland, obruten kust och rörligt friluftsliv.

Det finns ett flertal arter rapporterade i området, främst längs den västra delen av fastigheten mot väg 136 och i öster på andra sidan av kraftledningarna. Inga arter rapporterade inom exakt område för ansökt åtgärd. En utökad sökning har även gjorts där flertal arter rapporterats med träffar öster om kraftledningen samt längs med väg 136. Ett par av de arter som listas har buffertzoner som går in i området för ansökt åtgärd.

Besök gjordes på platsen av miljöhandläggare. Då upptäcktes att alla träden på fastigheten har avverkats. Tidigare var det tallmark på sand. Sanden ligger numera blottad, vilket kan gynna insekter.

Området ingår i länets naturvårdsplan (Rälla fältet, NVI klass 2).

Ansökan har remitterats till Borgholms Energi AB.

Trafikverket bedöms ej påverkas då utfart ej ansluter direkt till deras väg och ansökt åtgärd går ej in i deras vägplansområde utan håller sig utanför.

Eon har ej hörts då ansökt åtgärd håller sig utanför det skyddsavstånd på 5 m som finns på ledningarna. Ansökt åtgärd ligger även utanför beräknat magnetfält. Info om detta har inhämtats från dokument i tidigare planarbete.

Berörda sakägare har getts tillfälle att yttra sig. Fyra yttranden med synpunkter har inkommit.

Ägarna till fastigheten Rälla Tall 7:9 skriver i sitt yttrande att de motsätter sig all byggnation och hänvisar till vattenskyddsområde. De anser att fastigheten som nu avverkats ska återplanteras.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Ägaren till fastigheten Rälla Tall 7:22 skriver i sitt yttrande att hon inte fått information till sin fastighet men yttrar sig både för sin fastighet samt som delägare i 7:9. Hon anser att ny bebyggelse kommer för nära inpå hennes bostad. Hon ställer sig i övrigt bakom det som 7:9 skriver i sitt yttrande.

Ägarna till fastigheten Rälla Tall 7:23 skriver i sitt yttrande att de motsätter sig beviljande av förhandsbesked på platsen. De hänvisar till bilagor med tidigare beslut från länsstyrelsen samt deras tidigare yttranden. De skriver även att om förhandsbesked ska ges ska byggrätten vara max 100 m² med byggnader i ett plan.

Ägarna till fastigheten Rälla Tall 7:16 skriver i sitt yttrande att de inte har nått att erinra om vägen förläggs så som inritat.

Förvaltningen svar: Grannehörande har skickats till Rälla tall 7:22, så något fel har inte begåtts där.

Vägen kommer förläggas så som ägaren av Rälla Tall 7:16 önskat i sitt yttrande.

Inkomna yttranden har kommunicerats med sökanden. Sökanden har i yttrande 2025-04-14 vidhållit sin ansökan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-14

Ansökan, 2025-03-12

Situationsplan i pdf, 2025-03-10

Bedömning

Lagstöd

Enligt 9 kap 17 § PBL gäller om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Mark- och vattenområden ska enligt 2 kap 2 § PBL användas för det eller de ändamål för vilka områden är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. Miljöbalken (MB) tillämpas.

Motivering

Åtgärden utgör en komplettering till befintlig bebyggelse. Riktlinjer för detta finns i översiktsplanen. Området är även utpekad för bebyggelseutveckling i ÖP 2040. Det ligger inom område för sammanhängande bostadsbebyggelse – utvecklad. Vilket innebär den redan etablerade funktionen föreslås fortsätta utvecklas inom området, exempelvis genom förtätning av befintlig bostadsbebyggelse. Område SB44 som ansökt åtgärd ligger i är idag bebyggt med bostäder så en utveckling med fler bostäder bedöms följa kommunens intentioner i ÖP2040.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Åtgärden ligger inom ett område som kan bedömas som attraktivt i kommunen men inget planarbete planeras i centrala Rälla och det senaste lades ner. Därav hanteras ärendet via förhandsbesked

Många frågor är utredda i tidigare planarbete, 2015–2016, som avbröts. Ansökt åtgärd hamnar varken för nära Trafikverkets väg eller Eons ledningar enligt tidigare utredningar.

Förhandsbeskedet villkoras med placering för att få en bra bebyggelsestruktur och hålla avstånd till ledningar i marken och ett mindre dike i öster.

Enligt planförslaget bedömdes att fastigheter kunde bebyggas med huvudbyggnader upp till 200 m² och komplementbyggnader på upp till 50 m².

I förhandsbeskedet har detta ändrats till 140 m² för bostadshus. Detta för att smälta in bättre mot bebyggelsen i söder som består av mindre enplanshus. Storleken är beräknad utifrån de bygglovsbefriade åtgärder som finns i form av attefallstillbyggnad 15 m² och attefall 30 m² som får utföras utöver vad en plan/förhandsbesked medger. På så vis får man en luftig bebyggelse som inte dominerar över befintlig.

Nya tomter kommer kunna kopplas till kommunala VA-ledningar enligt Borgholm Energi.

Tillfartsväg kommer kunna lösas. Lämpligast placering av denna bedöms vara mellan befintlig bebyggelse och nya tomter för att på så vis tillskapa en buffertzon och naturlig avgränsning mellan områdena.

Åtgärden uppfyller kraven enligt 2 kap. PBL och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Som förhandsbesked enligt 9 kap 17 § PBL förklaras att den sökta åtgärden kan tillåtas.

Dagens sammanträde

Byggnadsinspektör Emma Rosblad redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Förenklad delgivning

I ärenden inkomna från och med 1 maj 2019 använder miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun sig av förenklad delgivning. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven se vår hemsida

<http://www.borgholm.se/forenklad-delgivning>.

Sändlista

Beslutet skickas till sökande och fastighetsägare.

Beslutet delges fastighetsägarna till Rälla Tall 7:9, Rälla Tall 7:16 och Rälla Tall 7:22 och Rälla Tall 7:23 som inkommit med synpunkter med information om hur man överklagar ett beslut.

Beslutet skickas till Borgholm Energi för kännedom.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.
Ett meddelande om kungörelse skickas till samtliga berörda grannar.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

LOFTA 1:3 Förhandsbesked för nybyggnad av två bostadshus

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att meddela positivt förhandsbesked för nybyggnad av två bostadshus.

Villkor

- Byggnader ska uppföras som 1-planshus med en maximal byggnadshöjd på 3,2 meter.
- Byggnader inom tomtplatsen ska utformas med sadeltak med en maximal taklutning på 34 grader.

Upplysningar

Vid prövning av ansökan om bygglov ska kraven enligt 8 kap plan- och (PBL) vara uppfyllda. Byggnader ska även uppfylla 2 kap 6 § PBL genom att vara lämpligt placerade på tomten samt ha en för platsen lämplig färg, form och helhetsverkan.

Gällande sophantering så ska riktlinjer för farbar väg följas för att sophämtning ska kunna ske på ett säkert och korrekt sätt.

Berörda grannar ska även vid ansökan om bygglov ges möjlighet till yttrande innan bygglov beviljas.

Förhandsbeskedet är bindande vid prövning av ansökan om bygglov som görs inom två år från dagen då förhandsbeskedet vann laga kraft. Görs inte bygglovsansökan inom denna tid upphör förhandsbeskedet att gälla. Förhandsbeskedet medför inte rätt att påbörja den sökta åtgärden.

Beslutet vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet och fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikes tidningar.

Eftersom området periodvis kan vara blött rekommenderas en grundkonstruktion som inte är känslig vid fuktiga förhållanden. Exempel på en sådan konstruktion skulle kunna vara plintgrund eller betongplatta på mark. Vid grundläggningsarbete är det viktigt att dränering anläggs på korrekt vis.

Avgift: 23 652 SEK, Faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige. I de flesta ärenden skickas endast en faktura. I de fall där det krävs fler

--	--	--	--	--

beslut eller besök än planerat, till exempel delslutbesked eller arbetsplatsbesök, kommer detta att debiteras i efterhand.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av två bostadshus.

Sökande sökte först på 3–4 tomter men har sedan ärendets start ändrat sin ansökan till att enbart avse två tomter.

Fastigheten ligger utanför område med sammanhållen bebyggelse. Området som ansökan avser ligger utmed den gamla järnvägsbanken. Området karakteriseras av en större äldre gårdsbebyggelse i norr och nyare fritidshusbebyggelse i söder. Omgärdat av alvarmark och jordbruksmark med inslag av mindre skogspartier.

Enligt Borgholm Energi AB kan byggnaden anslutas till allmänt vatten-avloppsnät som avtalskund.

Området omfattas även av de generella riksintressena som gäller för hela Öland, obruten kust och rörligt friluftsliv.

Det finns ett flertal fridlysta arter rapporterade i området, främst fjärilar.

Enligt markfuktighetsindex så är det fuktigt på platsen.

Besök gjordes av handläggare 26 februari 2025, bilder finns. Ansökt plats ligger i en sänka intill den gamla järnvägsbanken. Höjdskillnad från järnväg till ansökt plats bedöms vara ca 2 m. Vid besöket noterades det att det var mycket fuktigt på platsen. Ett dike går dels längs med järnvägsbanken samt norr om den nordligaste ansökta tomtplatsen, detta dike avvattnar sannolikt Gels åkrar.

Området ingår i den regionala bevarandeplanen för odlingslandskapet, i länets kulturvårdsplan (Knisa fornlämningsmiljö).

Ansökan har remitterats till Borgholms Energi AB.

Berörda sakägare har getts tillfälle att yttra sig. Inga yttranden med synpunkter har inkommit.

Förvaltningens förslag till beslut har kommunicerats med sökanden. Sökanden har inkommit med yttrande 2025-03-11. Där ansökan ändrades till att avse enbart två tomter vars placering tar hänsyn till diket i norr som avvattnar åkermarken. Ändring av tillfartsväg har även gjorts.

Beslutsunderlag

Beslut MBN AU 2025-04-03 § 54

Tjänsteskrivelse 2025-03-24

Karta, 2025-03-11

Karta, 2025-03-11

Ansökan, 2025-02-21

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Bedömning

Lagstöd

Enligt 9 kap 17 § PBL gäller om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Mark- och vattenområden ska enligt 2 kap 2 § PBL användas för det eller de ändamål för vilka områden är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. Miljöbalken (MB) tillämpas.

Motivering

Åtgärden anses utgöra en komplettering till befintlig bebyggelse. Ansökt plats ligger nära lantgården på Gel 1:3 som har anor långt bak i tiden. Den ansökt platsen bedöms inte störa eller påverka grannfastigheterna eller landskapet negativt.

De östra tomtplatserna har en tydlig problematik med markfuktighet. Vid besök på fastigheten konstaterades det att det står vatten i diket och av växtligheten kan avläsas att platsen tidvis är mycket blöt, detta troligtvis då den ligger väldigt lågt. Frågan om markfuktigheten behöver utredas för att kunna möjliggöra framtida lov.

Åtgärden uppfyller kraven enligt 2 kap. PBL och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Som förhandsbesked enligt 9 kap 17 § PBL förklaras att den sökta åtgärden kan tillåtas.

Dagens sammanträde

Byggnadsinspektör Emma Rosblad redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen

Yrkande

Marcel van Luijn (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Sändlista

Beslutet skickas till sökande och fastighetsägare.

Beslutet skickas till berörda grannar.

Beslutet skickas till Borgholm energi för kännedom.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Sida 3 (3)

RÄLLA 1:61 Bygglov för nybyggnad av bostadshus permanentboende samt rivning samt installation av eldstad

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att bevilja rivningslov för rivning av bostadshus 170 m².

att bevilja bygglov för nybyggnad av bostadshus med 187 m² byggnadsarea

Hans-Göran Marthinsson godtas som kontrollansvarig.

Startbesked beviljas för rivning, rivningsplanen ligger till grund för arbetet.

Tekniskt samråd ska genomföras innan startbesked för nybyggnation av bostadshuset kan utfärdas.

Åtgärden får inte påbörjas innan startbeskedet har lämnats. Påbörjas åtgärden utan startbesked kommer en sanktionsavgift att tas ut.

Byggherrens förslag till kontrollplan fastställs.

Upplysningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med 10 kap 5 § Plan- och bygglagen (PBL), har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Observera att åtgärden inte får påbörjas innan tekniskt samråd har hållits och startbesked har lämnats. Byggherren ska kontakta plan- och byggheten för bokning av tid för tekniskt samråd.

Till tekniskt samråd ska följande handlingar uppvisas:

- Bevis på färdigställandeskydd
- Energibalansberäkning
- Brandskyddsbeskrivning

Byggnaden får inte tas i bruk innan slutbeskedet har lämnats. Tas byggnaden i bruk utan slutbesked kommer en sanktionsavgift att tas ut.

Lovet upphör att gälla om åtgärden inte påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från att beslutet vunnit laga kraft.

Beslutet får verkställas först fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikestidningar, även om det inte har fått laga kraft.

Beslutet vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet och fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikes tidningar.

Avgift

Rivningslov: 7 884 kronor

Bygglov: 39 420 SEK

Faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige. I de flesta ärenden skickas endast en faktura. I de fall där det krävs fler beslut eller besök än planerat, till exempel delslutbesked eller arbetsplatsbesök, kommer detta att debiteras i efterhand.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser rivningslov för befintligt bostadshus 145 m² samt bygglov för nybyggnad av bostadshus 187 m².

Fastigheten ligger inom detaljplan nummer 46.

Enligt gällande detaljplan är största byggnadsarea 120 m² och punktprickad mark får inte bebyggas och byggnad får högst uppföras i en våning.

Ansökan om bygglov avsåg ursprungligen en byggnad med en byggnadsarea på 145 m², men med en frontespis som gjorde att vinden blev att betrakta som en våning. Även detta förslag var delvis placerat på punktprickad mark.

Efter yttrande med erinran från en granne samt kommunikation med förvaltningen har sökande ändrat ansökan till att avse en större byggnad, men i en våning.

Föreslagen byggnation medför en byggnadsarea på 145 m² och placeras delvis på mark som inte får bebyggas.

Berörda grannar har hörts enligt 9 kap 25 § PBL. Inga negativa yttranden har inkommit i skrivande stund.

Sökanden hänvisar till två tidigare beslut i området,

Rörsberg 1:92 (detaljplan 138) där Miljö- och byggnadsnämnden år 2018 tog beslut om att bevilja bygglov för en byggnad som till stor del är placerad på punktprickad mark.

Rälla 1:76 (detaljplan 46) där ett beslut att bevilja bygglov togs på delegation år 2013 för en byggnad på 187 m², delvis placerad på punktprickad mark.

Beslutsunderlag

Beslut MBN AU 2025-04-03 § 55

Tjänsteskrivelse 2025-03-25

Fasadritning, 2025-02-28

Fasadritning, 2025-02-28

Följebrev, 2025-02-28

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Plan och sektionsritning, 2025-02-28
Situationsplan i pdf, 2025-02-28
Situationsplan i pdf, 2025-02-28
Fasadritning, 2025-02-28
Certifikat, 2024-10-02
Förslag till kontrollplan, 2024-10-02
Rivningsplan, 2024-10-02

Bedömning

Rivningslov

Befintlig byggnad omfattas inte av rivningsförbud och bör inte heller bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde. Åtgärden uppfyller därmed kraven för rivningslov enligt 9 kap 34 § PBL.

Bygglov

Berörda grannar har, genom underrättelse, lämnats tillfälle till yttrande enligt 9 kap § 25 PBL, inga yttranden har inkommit.

Den ansökta åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte men strider mot detaljplanens bestämmelser avseende

- placering på mark som inte får bebyggas,
- byggnadsarean 145 m² mot gällande max 120 m²,

Avvikelsen bedöms som en liten avvikelse då liknanden åtgärder har tagits i samma område i form av byggnadsareor som överstiger detaljplanens bestämmelser samt bebyggelse på punktprickad mark.

Åtgärden uppfyller därmed kraven enligt 9 kap 31 b § PBL.

Dagens sammanträde

Bygglovshandläggare Lovis Moreau redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till sökande och fastighetsägare.
Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.
Ett meddelande om kungörelse skickas till samtliga berörda grannar.
Beslutet skickas till Borgholm energi för kännedom

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 87

KLINTA 5:38 Bygglov för nybyggnad av bostadshus fritidsboende

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att bevilja bygglov för nybyggnad av bostadshus med 117,5 m² byggnadsarea.

Micheal Norlin godtas som kontrollansvarig

Med hänsyn till att byggnaden ska användas som fritidshus, bedömer miljö- och byggnadsnämnden att färdigställandeskydd inte behövs.

Upplysningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med 10 kap 5 § Plan- och bygglagen (PBL), har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Tekniskt samråd ska genomföras

Åtgärden får inte påbörjas innan tekniskt samråd har hållits och startbesked har lämnats. Detta beslut utgör kallelse till tekniskt samråd. Byggherren ska kontakta byggenheten för bokning av tid för tekniskt samråd.

Till tekniskt samråd ska följande handlingar uppvisas

- Förslag till kontrollplan

Byggnaden får inte tas i bruk innan slutbesked har lämnats. Tas byggnaden i bruk utan slutbesked kommer en sanktionsavgift att tas ut.

Lovet upphör att gälla om åtgärden inte påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från att beslutet vunnit laga kraft.

Beslutet får verkställas först fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, även om det inte har fått laga kraft.

Beslutet vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet och fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikes tidningar.

Avgift: 39 420 SEK, faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige. I de flesta ärenden skickas endast en faktura. I de fall där det krävs fler

--	--	--	--	--

beslut eller besök än planerat, till exempel delslutbesked eller arbetsplatsbesök, kommer detta att debiteras i efterhand.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av bostadshus, fritidsboende 117,5 m².

Fastigheten ligger inom detaljplan nummer 115.

Ansökan om marklov hanteras i ett separat ärende som pausats i väntan på beslut i detta ärende.

Enligt gällande detaljplan är största byggnadsarea 100 m² och punktprickad mark får inte bebyggas.

Miljö- och byggnadsnämnden meddelade år 2024 negativt förhandsbesked till en byggnad helt placerad på punktprickad mark, beslut §2024/109-MBN.

Ansökan avsåg ursprungligen en byggnad på 131,5 m² med en placering längre norrut på fastigheten och därmed mer på prickmark. Förslaget omarbetades efter samtal med förvaltningen.

Aktuell föreslagen byggnad medför en byggnadsarea på 117,5 m² och placeras delvis på mark som inte får bebyggas.

Berörda grannar har hörts enligt 9 kap 25 § PBL. Yttranden med negativa synpunkter har inkommit. Ägarna till fastigheten Klinta 5:39 skriver i sitt yttrande att huset behöver flyttas 3 meter åt öster för att hamna i linje med befintliga byggnader på intilliggande fastigheter. De menar att ansökt placering skulle innebära minskad utsikt och ökad insyn för dem. Vidare menar de att gällande detaljplan borde uppdateras då prickmarken utformats utifrån förutsättningar som inte längre råder.

Inkomna yttranden har kommunicerats med sökanden. Sökanden vidhåller sin ansökan efter att ha rådgjort med förvaltningen som uppmanat till att inte inkomma med ett nytt förslag som skulle strida mer mot gällande detaljplan.

Beslutsunderlag

Beslut MBN AU 2025-04-03 § 56

Tjänsteskrivelse 2025-03-25

Situationsplan i pdf, 2025-03-20

Yttrande, 2025-03-05

Sektionsritning, 2025-03-05

Planritning, 2025-03-05

Fasadritning, 2025-03-05

Ansökan, 2025-01-22

Bedömning

Den ansökta åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte men strider mot detaljplanens bestämmelser avseende

- placering på mark som inte får bebyggas,
- byggnadsarean 117,5 m² mot gällande max 100 m²,

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Sett till befintlig bebyggelse i området så finns liknande avvikelser gällande överyta på huvudbyggnader. Avvikelsen bedöms därmed som en liten avvikelse.

Åtgärden uppfyller därmed kraven enligt 9 kap 31 b § PBL.

Angående grannarnas yttrande så bedöms det inte vara en olägenhet att en byggnad uppförs inom den byggrätt gällande detaljplan medger.

Dagens sammanträde

Bygglovshandläggare Lovis Moreau redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Yrkande

Marcel van Luijn (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Förenklad delgivning

I ärenden inkomna från och med 1 maj 2019 använder miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun sig av förenklad delgivning. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven se vår hemsida

<http://www.borgholm.se/forenklad-delgivning>.

Sändlista

Beslutet skickas till sökande och fastighetsägare.

Beslutet delges fastighetsägarna till Klinta 5:39 som inkommit med synpunkter med information om hur man överklagar ett beslut.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.

Ett meddelande om kungörelse skickas till samtliga berörda grannar.

Beslutet skickas till Borgholm energi för kännedom.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

KARÅS 1:2 Förhandsbesked för nybyggnad av bostadshus permanentboende

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att meddela positivt förhandsbesked för nybyggnad av ett bostadshus på fastigheten Karås 1:2, skifte 1.

Villkor

- Byggnader ska uppföras som 1-planshus med en maximal byggnadshöjd på 3,2 meter.
- Byggnader inom tomtplatsen ska utformas med sadeltak med en maximal taklutning på 34 grader.

Upplysningar

Vid prövning av ansökan om bygglov ska kraven enligt 8 kap Plan- och bygglagen (PBL) vara uppfyllda. Byggnader ska även uppfylla 2 kap 6 § PBL genom att vara lämpligt placerade på tomten samt ha en för platsen lämplig färg, form och helhetsverkan.

Berörda grannar ska även vid ansökan om bygglov ges möjlighet till yttrande innan bygglov beviljas.

Förhandsbeskedet är bindande vid prövning av ansökan om bygglov som görs inom två år från dagen då förhandsbeskedet vann laga kraft. Görs inte bygglovsansökan inom denna tid upphör förhandsbeskedet att gälla. Förhandsbeskedet medför inte rätt att påbörja den sökta åtgärden.

Beslutet vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet och fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikes tidningar.

Eftersom området periodvis kan vara blött rekommenderas en grundkonstruktion som inte är känslig vid fuktiga förhållanden. Exempel på en sådan konstruktion skulle kunna vara plintgrund eller betongplatta på mark. Vid grundläggningsarbete är det viktigt att dränering anläggs på korrekt vis.

Avgift: 11 826 SEK, faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige. I de flesta ärenden skickas endast en faktura. I de fall där det krävs fler beslut eller besök än planerat, till exempel delslutbesked eller arbetsplatsbesök, kommer detta att debiteras i efterhand.

--	--	--	--	--

Ärendebeskrivning

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad ett bostadshus på fastigheten Karås 1:2 skifte 1.

Fastigheten ligger utanför område med sammanhållen bebyggelse. Området som ansökan avser ligger utmed Karåsgatan. Området karakteriseras av öppna marker med enstaka låga fritidshus bebyggda i närheten.

Miljöavdelningen har bedömt att enskilt avlopp går att ordna med sluten tank i väntan på kommunalt VA som planeras att byggas ut i området 2029–2035.

Sökanden har visat att det finns tillräckligt med vatten för byggnadens behov.

Området ligger inom riksintresse för: naturvården (Mittlandsområdet).

Området ligger inom länsstyrelsens kulturvårdsplan (Räpplinge socken).

Området ligger inom länsstyrelsens naturvårdsplan (Mittlandsskogen).

Området omfattas även av de generella riksintressena som gäller för hela Öland, obruten kust och rörligt friluftsliv.

Det finns inga rödlistade eller skyddade arter rapporterade i området. Noterade arter på platsen är bland annat Lunddraba, Åkerviol och Vit fetknopp.

Sökande har varit i kontakt med Länsstyrelsen i Kalmar län gällande flytta av den stenmur som korsar fastigheten. Denna fick inte tas bort eller flyttas utan en reviderad situationsplan skickades in för att undvika åtgärder nära den.

Området är utpekad som betesmark i Jordbruksverkets blockdatabas 2021. Jordbruksblocket är utpekad med höga värden samt höga värden av Länsstyrelsens beräkning av jordartens produktionsvärde. Denna data är baserad på jordartskatan från SGU och Jordbruksverket blockdatabas 2019.

Berörda sakägare har getts tillfälle att yttra sig. Fastighetsägarna till Karås 1:52 och Karås 1:53 har inkommit med synpunkter. Fastighetsägaren till Karås 1:52 skriver i sitt yttrande att den redovisade placeringen av huvudbyggnaden på situationsplanen skulle hamna mitt emot hennes framsida och att det skulle störa hennes utsikt och avskildhet. Just utsikten och avskildheten var några av grunderna till varför hon köpte sin fastighet för snart 8 år sedan. Hon har varit i kontakt med sökande som då hade redovisat en annan placering som hon tyckte var bättre än det nu redovisade förslaget. Hon ser för övrigt fram emot att få familjen som nya grannar.

Fastighetsägaren till Karås 1:53 skriver i sitt yttrande att de ser fram emot nya grannar men att garaget ligger för nära tomtgräns och att det önskvärt att det flyttas längre in på fastigheten för att undvika att garaget och deras byggnad ligger vägg i vägg med varandra.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Inkomna yttranden har kommunicerats till sökande.

Förvaltningens förslag till beslut har kommunicerats med sökanden. Sökanden vidhåller sin ansökan via telefonsamtal 2024-02-13 och meddelar att utredning kring vatten och avlopp kommer att påbörjas.

Beslutsunderlag

Beslut MBN AU 2025-04-03 § 57

Tjänsteskrivelse 2025-03-25

Situationsplan i pdf, 2024-08-26

Ansökan, 2024-01-08

Bedömning

Lagstöd

Enligt 9 kap 17 § PBL gäller om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Mark- och vattenområden ska enligt 2 kap 2 § PBL användas för det eller de ändamål för vilka områden är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. Miljöbalken (MB) tillämpas.

Motivering

Marken i det aktuella fallet utgör brukningsvärd jordbruksmark. Brukningsvärd jordbruksmark får, enligt 3 kap. 4 § Miljöbalken, tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Exempel på väsentliga samhällsintressen är bostadsförsörjningsbehovet, intresset av att kunna lokalisera bostäder och arbetsplatser nära varandra, att skapa väl fungerande och lämpliga tekniska försörjningssystem samt att säkerställa viktiga rekreationsintressen (prop. 1985/86:3 s. 53).

I förarbetena (prop. 1985/86:3 s. 158) anges att med begreppet brukningsvärd jordbruksmark avses mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. Begreppet jordbruksmark avser både kultiverad och naturlig mark (Mark- och miljööverdomstolens dom den 1 april 2016 i mål nr P 4087–15). Höga biologiska värden i naturbetesmark som sköts på rätt sätt har en direkt koppling till livsmedelsproduktion.

Plan- och bygglagens (2010:900) 2 kap. förutsätter att vid prövning av frågor enligt denna lag skall hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Även om det är en av de grundläggande principerna att bedömningar i olika frågor enligt plan- och bygglagstiftningen ska utgå från vad som är en från allmän synpunkt lämplig markanvändning, så ska hänsyn alltså alltid tas till enskilda berörda intressen. Detta är ett uttryck för den så kallade

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

proportionalitetsprincipen som innebär att det alltid ska finnas en rimlig balans mellan nyttan av ett beslut i en fråga och de konsekvenser som beslutet får för motstående enskilda intressen. (prop. 2009/10:170 s. 160).

Sammanfattningsvis görs bedömningen att åtgärden inte motverkar ett rationellt jordbruk och inte påverkar platsens värdefulla naturmiljö negativt. Med hänsyn till att jordbruksmarken inte brukas så kan det enskilda intresset av att bebygga platsen ses som acceptabel. Platsen anses därför lämplig för den ansökta åtgärden.

För att besvara grannarnas synpunkter så bedöms den exakta placeringen av byggnaderna inte i förhandsbeskedet utan det görs i ett senare skede i samband med bygglovsprövningen. Vid positivt beslut om förhandsbesked får grannarna ytterligare ett tillfälle där de får se en mer exakt placering av byggnaderna som de kan yttra sig över i samband med bygglovsansökan.

Åtgärden anses utgöra en komplettering till befintlig bebyggelse. Riktlinjer för detta finns i översiktsplanen.

Åtgärden bedöms uppfylla kraven enligt 2 kap. PBL och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Som förhandsbesked enligt 9 kap 17 § PBL förklaras att den sökta åtgärden kan tillåtas.

Dagens sammanträde

Tf. byggchef David Nyberg redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Yrkande

Marcel van Luijn (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Förenklad delgivning

I ärenden inkomna från och med 1 maj 2019 använder miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun sig av förenklad delgivning. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven se vår hemsida

<http://www.borgholm.se/forenklad-delgivning>.

Sändlista

Beslutet skickas till sökande.

Beslutet delges fastighetsägarna Karås 1:53 och Karås 1:52 som inkommit med synpunkter med information om hur man överklagar beslutet.

Ett meddelande om kungörelse skickas till samtliga berörda sakägare.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 89

SÖDVIK 7:6 Förhandsbesked nybyggnad bostadshus permanentboende

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att meddela positivt förhandsbesked för nybyggnad av ett bostadshus på fastigheten Södvik 7:6, skifte 1.

Upplysningar

Vid prövning av ansökan om bygglov ska kraven enligt 8 kap Plan- och bygglagen (PBL) vara uppfyllda. Byggnader ska även uppfylla 2 kap 6 § PBL genom att vara lämpligt placerade på tomten samt ha en för platsen lämplig färg, form och helhetsverkan.

Berörda grannar ska även vid ansökan om bygglov ges möjlighet till yttrande innan bygglov beviljas.

Förhandsbeskedet är bindande vid prövning av ansökan om bygglov som görs inom två år från dagen då förhandsbeskedet vann laga kraft. Görs inte bygglovsansökan inom denna tid upphör förhandsbeskedet att gälla. Förhandsbeskedet medför inte rätt att påbörja den sökta åtgärden.

Dispens hos länsstyrelsen ska sökas vid åtgärder som påverkar antingen biotopskyddade stenmurar eller rödlistade askar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast tre veckor efter att berörda sakägare har tagit del av beslutet och fyra veckor efter att beslutet har kungjorts i Post- och inrikes tidningar.

Avgift: 11 826 SEK, faktura skickas senare. Ärendet debiteras enligt taxan, antagen i kommunfullmäktige. I de flesta ärenden skickas endast en faktura. I de fall där det krävs fler beslut eller besök än planerat, till exempel delslutbesked eller arbetsplatsbesök, kommer detta att debiteras i efterhand.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av ett bostadshus på fastigheten Södvik 7:6, skifte 1.

Fastigheten ligger inom område med sammanhållen bebyggelse. Området som ansökan avser ligger utmed Gamla Vägen i Södvik. Området karakteriseras av Blandad bebyggelse med omkringliggande jordbruksmark.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Ansökan har remitterats till Borgholms Energi AB.

Enligt Borgholm Energi AB kan byggnaden anslutas till allmänt vatten- och avloppsnät via verksamhetsområdet eller anslutas som avtalskund.

Området omfattas av de generella riksintressena som gäller för hela Öland, obruten kust och rörligt friluftsliv.

Det finns inga rödlistade och fridlysta arter rapporterade i området.

Berörda sakägare har getts tillfälle att yttra sig. Sista dag att inkomma med yttrande är 2025-04-07.

Beslutsunderlag

Beslut MBN AU 2025-04-03 § 58

Tjänsteskrivelse 2025-03-25

Situationsplan i pdf, 2025-03-14

Situationsplan i pdf, 2025-03-14

Ansökan, 2025-03-07

Bedömning

Lagstöd

Enligt 9 kap 17 § PBL gäller om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Mark- och vattenområden ska enligt 2 kap 2 § PBL användas för det eller de ändamål för vilka områden är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. Miljöbalken (MB) tillämpas.

Motivering

Åtgärden utgör en komplettering till befintlig bebyggelse. Riktlinjer för detta finns i översiktsplanen. Föreslagen åtgärd bedöms passa bra in i landskapsbilden på platsen. Både Södvik 7:6 och Södvik 7:4 har en spridd bebyggelse på fastigheterna och ett tydligt bebyggelsemönster saknas. En ytterligare tomtplats bakom Södvik 7:4 bedöms inte ha en negativ inverkan på området.

Miljöhandläggare har varit ute på platsbesök och bedömt att platsen går att bebygga. I remissvaret står det att det finns flera träd runt fastigheten och i gränsen, bland annat ask. Asken är rödlistad och vid eventuell nedtagning ska frågan ställas till länsstyrelsen. Det finns även stenmurar som gränsar mot jordbruksmarken som är biotopskyddade. Vid åtgärder som kan påverka stenmurarna ska dispens sökas hos länsstyrelsen.

Den redovisade tillfartsvägen till fastigheten finns redan på plats idag och används. Sophantering har redovisats på den plats där den finns idag, ute vid vägen, vilket godtas.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Åtgärden bedöms uppfylla kraven enligt 2 kap. PBL och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Som förhandsbesked enligt 9 kap 17 § PBL förklaras att den sökta åtgärden kan tillåtas.

Dagens sammanträde

Tf. byggchef David Nyberg redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Sändlista

Beslutet skickas till sökande och fastighetsägare.

Beslutet skickas till Borgholm Energi AB för kännedom.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.

Ett meddelande om kungörelse skickas till samtliga berörda grannar.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

ÅKETORP 5:1 Åtgärder utförda utan lov Nybyggnad skylt

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att förelägga [REDACTED] så som ägare av fastigheten Åketorp 5:1 att vidta rättelse genom att ta bort skyltarna (enligt fotografi 2025-04-04 och anmälan 2024-10-16) på Åketorp 5:1 skifte 5 med stöd av 12 § LGS (Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning 1998:814). Skyltarna ska senast ha tagits bort tre veckor efter delgivning. Om föreläggandet inte har följts inom angivet datum ska ägaren betala ett vite om 50 000 kr per påbörjad månad tills att rättelse har skett.

att föreläggandet gäller omedelbart enligt 12 § LGS trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

Ärendebeskrivning

2024-10-16 inkom ett klagomål gällande att flera skyltar hade satts upp på fastigheten Åketorp 5:1 skifte 5.

Den aktuella placeringen omfattas inte av detaljplan och därmed krävs inte bygglov för att sätta upp skyltar. Enligt lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning m.m. (LGS) krävs det tillstånd för att sätta upp skyltar utanför detaljplan på detta sätt. Tillståndsprövningen hanteras av Länsstyrelsen som prövar frågan enligt 46 § väglagen eller enligt 6 § LGS, beroende på skyltarnas avstånd till väg 136.

Byggnadsnämnden är den myndighet som utövar tillsyn i för dessa skyltar enligt LGS.

Byggheten kontaktade tidigt Länsstyrelsen som varken kunde finna någon ansökan eller tillstånd för de aktuella skyltarna.

Redan den 21 augusti 2024 var fastighetsägaren i kontakt med förvaltningen och frågade om vilka lagar som gäller för skyltar. Tjänstemannen informerade om gällande lagar och skickade även en power point presentation från Länsstyrelsen om 29 sidor i ämnet till ägaren per e-post.

Dagen efter att ärendet startades ändrades ägandeförhållandena för den aktuella fastigheten. Inledningsvis kommunicerades därför även ytterligare en delägare i ärendet.

Förvaltningens förslag till beslut har kommunicerats med sökanden och ombads även inkomma med kopia på eventuella tillstånd senast 2024-12-10, men så har inte skett. Ägaren

--	--	--	--	--

kontaktade förvaltningen 2024-12-03 och uppgav att han avsåg att ansöka om tillstånd i efterhand hos Länsstyrelsen.

2025-04-04 hade Länsstyrelsen fortfarande inte tagit emot någon ansökan.

2025-04-04 var fortfarande fyra skyltar uppsatta på ställningen intill väg 136 - Ica Supermarket Borgholm, Bolist Jonssons Trä AB, Borgholms Plåtslageri AB och Wannborga Bygg AB.

2025-04-15 inkom fastighetsägaren med ett yttrande per e-post där han skriver att ansökan nu lämnas in till länsstyrelsen. Fastighetsägaren skriver att han nu måste underrätta de företag vars skyltar är uppsatta och hoppas på ett smidigt bemötande för att lösa situationen.

2025-04-19 inkom fastighetsägaren med en kopia på ett e-postmeddelande till Länsstyrelsen där han "ansöker om tillstånd för att få sätta reklamskyltar åt 4 näringsidkare i Borgholm".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-04
E-post meddelande, 2025-04-15
Följebrev, 2025-04-19
Situationsplan, 2025-04-19
Situationsplan, 2025-04-19
E-post meddelande, 2025-02-03
Fotografi, 2024-10-16
Fotografi, 2024-04-04

Bedömning

Lagstöd

Enligt 6 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållningen (LGS) gäller tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer.

Enligt 11 § LGS (1998:814) ska kommunen utöva den omedelbara tillsynen.

Av 12 § LGS framgår att kommunen får besluta om de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna lag eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall efterlevas. I ett beslut om föreläggande eller förbud får vite sättas ut.

Blir ett föreläggande eller förbud inte åtlämnat får kommunen låta vidta åtgärder på den ansvariges bekostnad.

Kommunen får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

Motivering

Byggenheten bedömer att reklamskyltarna är varaktigt uppsatta i den mening som avses i 6

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ LGS. Skyltarna är därmed tillståndspliktiga men saknar de tillstånd som krävs.

Byggenheten informerade fastighetsägaren redan innan skyltarna uppfördes att tillstånd för skyltar krävdes från länsstyrelsen. Ägarna har kommunicerats förvaltning-ens förslag till beslut och trots att fastighetsägaren 2024-12-03 lovade per telefon att han avsåg att ansöka om tillstånd i efterhand så har ingen ansökan inkommit till Länsstyrelsen förrän 2025-04-19.

Mot bakgrund av ovanstående och en sammantagen bedömning utifrån ärendeutredning finner byggenheten att nämnden har fog att förelägga fastighetsägaren att ta bort skyltarna enligt 12 § LGS och förena föreläggandet med vite.

Dagens sammanträde

Bygglovshandläggare Eva Nahlman redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Förenklad delgivning

I ärenden inkomna från och med 1 maj 2019 använder miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun sig av förenklad delgivning. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven se vår hemsida <http://www.borgholm.se/forenklad-delgivning>.

Sändlista

Beslutet delges fastighetsägaren med information om hur man överklagar ett beslut. Beslutet skickas till Länsstyrelsen i Kalmar för kännedom.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

§ 91

KYRKETORP 2:14 Åtgärder utförda utan anmälan Installation eldstad

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

att ta ut en byggsanktionsavgift av ägarna, [REDACTED], till fastigheten Kyrketorp 2:14 med 5730 kr för att ha påbörjat en nyinstallation av eldstad utan erforderligt startbesked.

Upplysningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med 10 kap 5 § Plan- och bygglagen (PBL), har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Beslut om startbesked och slutbesked hanteras i separata beslut.

Avgiften ska betalas solidariskt samt inom två månader efter att beslutet har fått laga kraft. Om två eller flera är avgiftsskyldiga för samma överträdelse är de solidariskt ansvariga för betalningen.

Beslutet får laga kraft tidigast tre veckor efter att de berörda har tagit del av beslutet.

Avgift: Betalningsavi skickas senare.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått in ett sotarprotokoll som visar på att en nyinstallation av eldstad av modellen Termatech TT23 till en befintlig skorsten har skett innan anmälan har lämnats in till förvaltningen.

Installationsbesiktningen utfördes 2024-09-24. Anmälan för den utförda åtgärden inkom till förvaltningen 2024-10-28. Startbesked meddelades 2024-11-13. Slutbesked saknas fortfarande.

Enligt plan- och byggförordningen (PBF) krävs en anmälan till byggnadsnämnden och att ett startbesked har beviljats innan åtgärden får påbörjas.

Förvaltningen har skickat ett brev till fastighetsägarna och informerat om nämndens skyldigheter att ta ut sanktionsavgift när någon har påbörjat en åtgärd utan startbesked. I brevet fanns även information om möjligheten att rätta det som olovligt har utförts och på

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

så sätt undvika sanktioner samt möjlighet att yttra sig.

Inget yttrande har inkommit.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-04-11

Besiktningsprotokoll sotare, 2024-09-25

Bedömning

Det krävs en anmälan för en nyinstallation eller väsentlig ändring av en eldstad/röckkanal (6 kap 5 § PBF).

En installation får inte påbörjas innan ett startbesked har beviljats (10 kap 3 § PBL).

Påbörjas en åtgärd utan startbesked ska byggnadsnämnden ta ut en byggsanktionsavgift. Sanktionsavgiftens storlek finns reglerad i 9 kap plan- och byggförordningen.

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaksamhet

Dagens sammanträde

Bygglovshandläggare Eva Nahlman redogör för ärendet.

Ordförande tackar för redovisningen.

Förenklad delgivning

I ärenden inkomna från och med 1 maj 2019 använder miljö- och byggnadsnämnden i Borgholms kommun sig av förenklad delgivning. För mer information om vad förenklad delgivning innebär och när du anses vara delgiven se vår hemsida

<http://www.borgholm.se/forenklad-delgivning>.

Sändlista

Beslutet delges ägarna av fastigheten med information om hur beslutet kan överklagas.
REK+MB

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Sida 2 (2)

§ 92

Övrig information

Dagens sammanträde

Miljö- och byggnadsnämnden informeras om

att budgetberedningens förslag är att bevilja tjänsten inom enskilda avlopp samt att kulturmiljöplanen beviljas, men inte enligt miljö- och byggnadsnämndens förslag på 2026 och 2027 utan det flyttas fram till 2027 och 2028. Budgetberedningens förslag gällande beloppet överensstämmer även med miljö- och byggnadsnämndens förslag.

Justerandes signering (protokollet kan vara justerat digitalt, se marginal/sista sidan) Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Borgholms
kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: LARS LJUNG

Date: 2025-04-28 17:57:16

BankID refno: 01967d1d-ab25-7865-abe4-12f55ad0b91a

Ordförande: Lars Ljung

Signed by: JOHAN BODHI HELLBORG

Date: 2025-04-28 18:00:44

BankID refno: 01967d20-fbdc-7bda-9f3e-9f1ce0bc26d2

Ledamot: Johan Hellborg

Signed by: Mathilda Annie Lilian Hjelm

Date: 2025-04-29 07:39:19

BankID refno: 0196800e-6c79-7ce5-afac-0d706cd778da

Sekreterare : Mathilda Hjelm